

ROVANIEMI

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma

2022-2025

KÄSITTELY

hyvinvointiryhmä 17.9.2021

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto 30.9. 2021 §22

Kaupunginhallitus 11.10. 2021 § 386

KÄSITTELY OSANA TALOUSARVIOTA

Kaupunginhallitus 3.11.2021 §431

Kaupunginvaltuusto 15.11. 2021 §136

PÄIVITYS

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto 25.8.2022 §24

KÄSITTELY OSANA TALOUSARVIOTA

Kaupunginhallitus XX.XX.2022 §XX

Kaupunginvaltuusto XX.XX.2022 §XX

Sisällys:

Johdanto	3
1. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinta	3
2. Hyvinvoinnin- ja turvallisuuden edistämisen painopisteet suuntaavat yhteistä tekemistä	4
3. Teemavuosilla kohdennettua vaikuttavuutta hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden edistämistyöhön	5
4. HYTE-kerroin toimii tämän suunnitelman strategisena mittaristona	5
5. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toteutus ja seuranta	6
6. Suunnitelman toimenpideoasio	7-15
Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun	
Tuemme yhteisöllisyyden vahvistamista	
Kavennamme hyvinvointieroja ja edistämme terveellisiä elintapoja	

SUUNNITELMAN REVISIOINTI/PÄIVITYS

Vuosi 2023

Ohjelmaosio: Suunnitelma vastaa uuden 2022 hyväksytyyn Rovaniemen kaupunkistrategian strategian päätavoitteen ” Asukkaat voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen” alatavoitteita. Hyvinvointia tukevien ohjelmistauksen päivitys, 3. kappale hyvinvoinnin teemavuosi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaoston esitys koko kaupungin hyvinvoinnin teemaksi 2023 /Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi”.

Toimenpideoasio: 2023 toimenpideoasio laadittu ja liitetty osaksi suunnitelmaa. Toimenpideoasio koostettu strategian hyvinvointitavoitteita toteuttavista toimenpiteistä (TA2023 käyttötalousosa) sekä hyvinvointia tukevista ohjelmista.

Rovaniemen kaupungin hyvinvointi ja turvallisuussuunnitelma

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön johtamisesta ja kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä koko kaupungin alueella sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävän yksityiskohtaisemmasta organisoinnista ja määrää vastuuviranhaltijat tehtäviinsä (Rovaniemen kaupungin hallintosääntö §29).

Kaupunginhallituksen alaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaoston tehtävänä on kehittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikköraajat ylittävää poikkihallin-

nollista johtamista ja toimintamallia mm. yhteensovittamalla ja seuraamalla koko kaupunkikonsernin osalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategisia linjauksia sekä raportoida niistä kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle (Rovaniemen kaupungin hallintosääntö §31).

Tämä kappale sisältää Rovaniemen kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman vuosille 2022-2025. Suunnitelma on hyväksytty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaostossa 30.9.2021 §22 ja kaupunginhallituksessa 11.10.2021 §386.

ROVANIEMEN KAUPUNGIN HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSSUUNNITELMA 2022-2025

Kuntalain mukaan kunnan keskeisimpinä tehtävinä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Velvoite kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tulee säilymään kunnilla sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhteydessä. Elinvoiman, osaamisen, sivistyksen ja kulttuurin edistäminen, elinympäristön kehittäminen sekä paikallisen osallisuuden ja demokratian edistäminen vaikuttavat kaikki myös kaupungin asukkaiden ja yhteisöjen hyvinvointiin.

Hyvinvoinnin edistäminen on tietoista vaikuttamista hyvinvointiin ja sen taustatekijöihin, kuten elinoloihin ja elinympäristöön, elintapoihin ja elämänhallintaan sekä palvelujen toimivuuteen ja saatavuuteen. Se on myös suunnitelmallista voimavarojen kohdentamista ja hyvinvointierojen kaventamista.

Vastuu hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä on meidän kaikkien yhteinen asia. Kaupungin kaikkien toimialojen käytännön työllä on vaikutusta kuntalaisten kokemaan hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Lisäksi 3. sektori, yritykset, muut kunnan toimijat ja yksittäiset kuntalaiset vahvistavat omalla panoksellaan merkittävästi kuntalaisten hyvinvoinnin eteen tehtävää työtä.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinta

Rovaniemen kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinnan lähtökohtana ja työskentelyn pohjana on Rovaniemen kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus 2017-2020 (Rovaniemen kaupunginvaltuusto 10.5.2021 §33). Suunnitelmatyön tavoitteet:

1. Löytää yhteinen näkemys keskeisistä hyvinvointia ja arjen turvallisuutta koskevista ilmiöistä;

Mihin tulee erityisesti panostaa suunnitelmakaudella?

2. Määritellä yhdessä tavoitteet;

Mitä haluamme saada aikaiseksi ja miten se onnistuu parhaiten?

Kuvaus Hyvinvointisuunnitelman laadinnasta vuonna 2021:

- 1 työpaja, kesäkuu 2021: Rovaniemen kaupungin kaikki toimielimet, kaupungin johtoryhmä ja hyvinvointiryhmä.
- 2 työpaja, syyskuu 2021: Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen jaosto, kaupungin hyvinvointiryhmä ja muita asiantuntijoita organisaatiosta, poliisin edustaja ja järjestöjen edustajia (Neuvokkaan järjestöjen elämänkaariverkostot, Rovaniemen kaupungin sopimukselliset järjestöt).
- Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaluonnoksen kommentointi ja käsittely hyvinvointiryhmässä.

Molempiin työpajoihin osallistui n.30-40 henkilöä. Työpajoista kerätyn materiaalin pohjalta koostettu luonnos hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaksi käsiteltiin hyvinvointiryhmässä. Tämän jälkeen suunnitelman hyväksyi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto (30.9. 2021 §22), joka vei sen edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle.

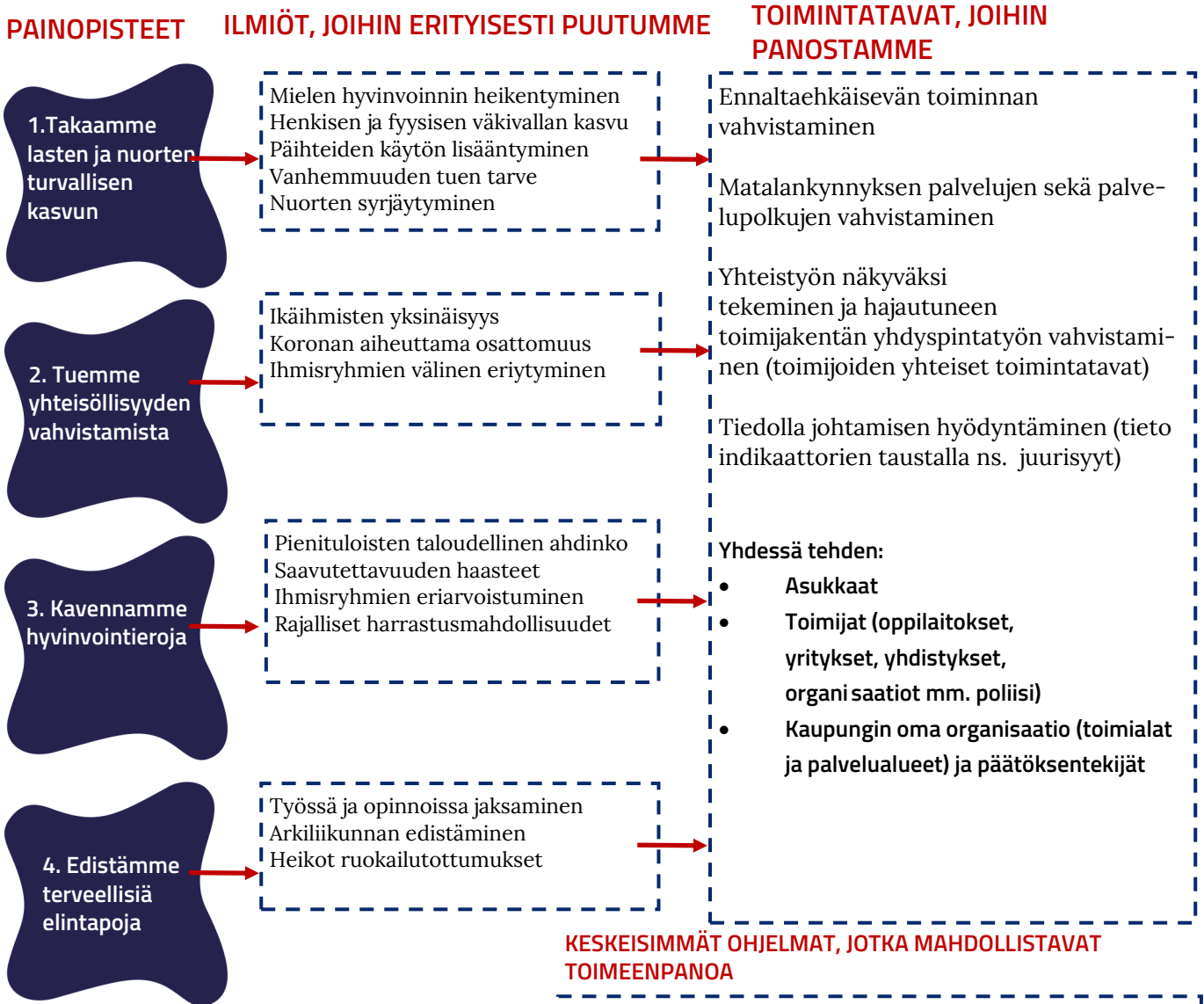
Miten etenemme?

- Hyvinvointityön painopisteet, niihin sisältyvät ilmiöt ja linjaukset sekä miten niihin päästään on kirjattuna tähän hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan.
- Rovaniemen kaupunkistrategian ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteet ovat yhtenevät. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan nostettujen painopisteiden ja toimintatapojen edistäminen integroidaan osaksi kaupunkistrategian täytäntöönpanoa vuodesta 2023 alkaen. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen, osavuosisatsumuksen ja talousarvion yhteydessä.
- Kaupungin muut toimijat haastetaan myös mukaan toteuttamaan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa.
- Asukkaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden kehitystä seurataan vuosittain hyvinvointiraporteissa hyvinvoinnin indikaattoreilla ja havaittujen muutosten raportointina organisaatiosta sekä keskeisistä sidosryhmistä.

2. Hyvinvoinnin- ja turvallisuuden edistämisen painopisteet suuntaavat yhteistä tekemistä

Hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden edistämiseksi on asetettu neljä painopistettä. Painopisteet sisältävät laadinta- ja toimintatavat niistä keinoista, joilla hyvinvointia- ja turvallisuutta tulee edistää. Painopisteet, ilmiöt ja toimintatavat ovat seuraavat:

ja toimintatavat niistä keinoista, joilla hyvinvointia- ja turvallisuutta tulee edistää. Painopisteet, ilmiöt ja toimintatavat ovat seuraavat:

KESKEISIMMÄT OHJELMAT, JOTKA MAHDOLLISTAVAT TOIMEENPANOJA

Emme unohda myöskään positiivisia, ylläpidettäviä ilmiöitä:

- Positiivinen väestönkasvu ja -ennuste
- Ikäihmisten toimintakyky on parantunut
- Valtaosa rovaniemeläisistä on tyytyväisiä elämäänsä ja tuntee elämänlaatunsa hyväksi
- Hyvä työllisyyskehitys
- Vaikka väestö ikääntyy, on väestörakenne koko maan keskitasoa nuorempaa
- Yläkoululaisista yhä useampi liikkuu vähintään tunnin päivässä
- Yli 90% nuorista harrastaa jotakin
- Työikäiset harrastavat vapaa-ajan liikuntaa enemmän kuin aikaisemmin

- Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021-2025
- Varhaiskasvatussuunnitelma
- Perusopetuksen opetussuunnitelma
- Esiopetussuunnitelma
- Hyvää elämää ikääntyneenä 2025 -suunnitelma
- Rovaniemen kaupungin kulttuuriohjelma 2021-2025
- Kotouttamisohjelma 2018-2024, tarkastelu 2022
- ROVANIEMI LIIKKUU - Rovaniemen kaupungin liikuntaohjelma 2022
- Rovaniemen kaupungin osallisuusohjelma, valmistelu 2021-2022
- Kasvuohjelma, päivitys 2022-2023
- Yhdenvertaisuussuunnitelma, laadinta 2022
- Kestävän kehityksen ohjelma, laadinta edellytetty kaupunkistrategiassa
- Vammaispoliittinen ohjelma, liitetään yhdenvertaisuussuunnitelmaan 2024 mennessä.
- Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, laadinta 2023

3. Teemavuosilla kohdennettua vaikuttavuutta hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden edistämistyöhön

Neljän painopisteen sisältämistä ilmiöistä valitaan vuosittain yksi hyvinvoinnin teemaksi. Valittuun ilmiöön vaikutetaan koordinoitusti laaja-alaisella yhteistyöllä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen työssä.

Vuoden 2023 hyvinvoinnin edistämisen teema: Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi

Aikaisempien vuosien teemat: 2022 lasten ja nuorten mielen hyvinvointi

4. HYTE-kerroin toimii tämän suunnitelman strategisena mittaristona

Kunnille on suunniteltu otettavan käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. Suunnitelman mukaisesti kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus vuoden 2023 alusta. Jo vuonna 2022 tehtävä työ tulee siis vaikuttamaan rahoitukseen. Suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella (indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määrääjain, eivätkä ne tule olemaan aina samoja).

1. Toimintaa kuvaavat prosessi-indikaattorit (14 kpl) mittaavat nykytilannetta. Niillä haetaan vastausta kysymykseen "Minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on".

kuntajohto (5 yksittäistä indikaattoria)

- Kuntalaisten elintapojen raportointi
- Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit
- Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus
- Asiakasraadit tai foorumit

liikunta (5 yksittäistä indikaattoria)

- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi
- Seurojen, yhdistysten ja kunnan yhteiskokous
- Kohdennetut liikkumisryhmät lapsille ja nuorille

- Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)
- Liikunnan edistämisen poikkihallinnollinen työryhmä

peruskoulut (4 yksittäistä indikaattoria)

- Kouluympäristön ja -yhteisön tarkastus
- Oppilaiden poissaolot
- Liikuntavälitunnit
- Kouluruokailu-suositus

2. Tulosindikaattorit (6 kpl) mittaavat muutosta väestössä.

Niillä haetaan vastausta kysymykseen "Minkälaisia muutoksia kunnan asukkaiden terveydessä ja hyvinvoinnissa on tapahtunut viimeisten kahden vuoden aikana"?

- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista
- Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön.

5. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toteutus ja seuranta

Hyvinvointityötä tehdään toimialoilla yhdessä kaupunkilaisien ja kumppaneiden kanssa. Tiivis yhteistyö kaikkien kaupungin toimialojen, järjestöjen ja jatkossa erityisesti Lapin hyvinvointialueen kanssa on keskeistä hyvinvointityön onnistumisessa. Poikkihallinnollista hyvinvointityötä koordinoi Rovaniemen kaupungin hyvinvointiryhmä, jossa on edustajia kaikilta kaupungin toimialoilta, sekä mukaan pyydetään tarvittaessa myös muita toimijoita kuten poliisin tai järjestöjen edustajia.

Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisen suunnitelma laaditaan hyvinvointi- ja turvallisuuskertomusta sekä raportteja hyödyntäen laajalla eri toimielinten, vaikuttamistoimielinten ja hyvinvointiryhmän yhteistyöllä.

(kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös 21.2.2020 §13)

Laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja vuosittainen hyvinvoinnin raportointi

- Osana hyvinvointityötä Rovaniemen kaupungin hyvinvointiryhmä laatii kuntalain edellyttämän laajan hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen kerran valtuustokaudessa sekä hyvinvointiraportin kerran vuodessa.
- Laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus kokoa mitattua ja tutkittua tietoa asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä. Se on kes-

keinen osa kaupungin strategiatyötä sekä toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta. Hyvinvointiraportti päivittää vuosittain laajaa hyvinvointikertomusta.

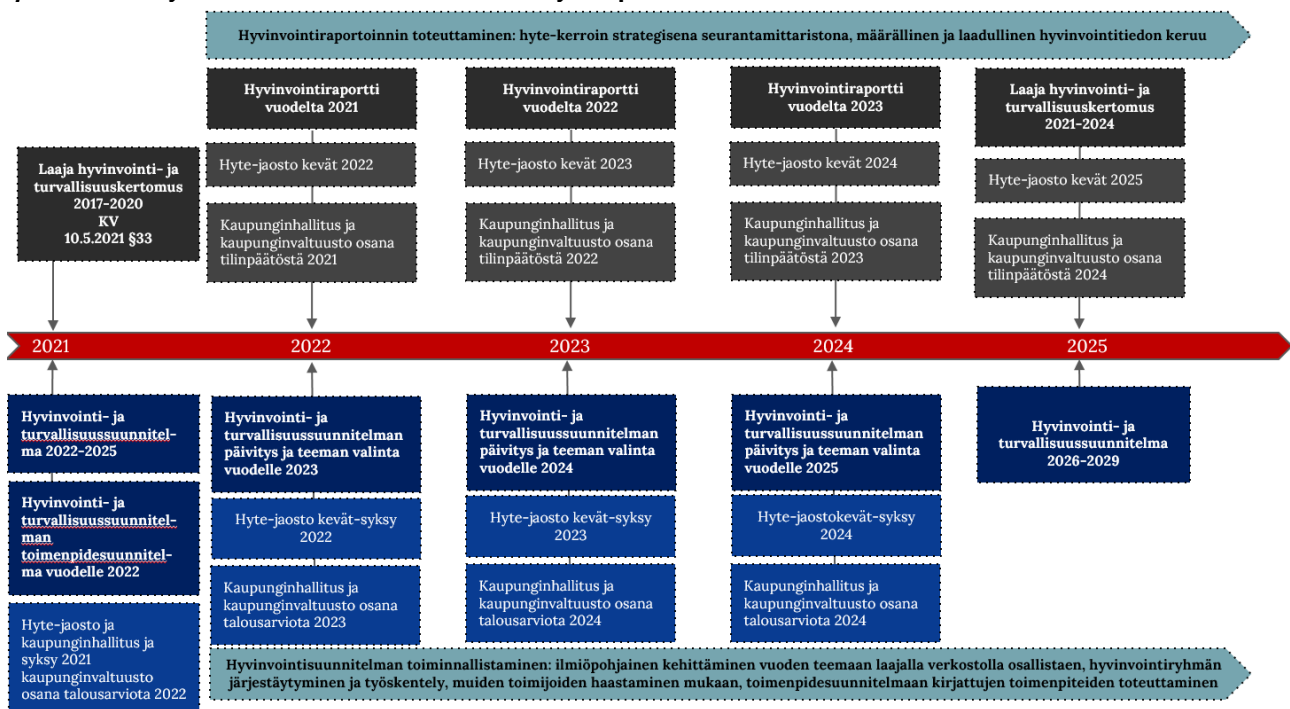
Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisen suunnittelu

- Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksesta ja -raporteista esiin nousevat erityiset haasteet ja onnistumiset toimivat pohjana valtuustokausittain laadittavalle hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmalle. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisen suunnitelma laaditaan hyvinvointi- ja turvallisuuskertomusta sekä raportteja hyödyntäen laajalla eri toimielinten, vaikuttamistoimielinten ja hyvinvointiryhmän yhteistyöllä.
- Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma luo pohjan koko kaupungin hyvinvointityön edistämiseen. Hyvinvoinnin edistäminen on tietoon perustuvaa strategista toiminnan ja palvelujen suunnittelua. Hyvinvointitiedolla tuetaan kaupungin päätöksentekoa sekä talouden ja toiminnan suunnittelua.
- Hyvinvoinnin edistäminen on samanaikaisesti konkreettista työtä, jolla mahdollistetaan asukkaiden toimiva asuin- ja elinympäristö sekä mielekäs elämä. Hyvinvointityön tueksi tarvitsemme tietoa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin tilasta ja niiden muutoksista, väestöryhmittäisistä eroista sekä kaupungin palvelujärjestelmän kyvystä vastata hyvinvoinnin tarpeisiin.

Hyvinvoinnin edistämisen organisointi Rovaniemen kaupungissa

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman ja raportoinnin aikataulu valtuustokaudella

6. HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSUUNNITELMAN TOIMENPIDEOSIO

Rovaniemen hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma on Rovaniemen kaupunkistrategiaa tukeva ja toimeenpaneva ohjelma. Se tukee erityisesti strategian päätavoitteen ”Asukkaat voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen” kokonaisuuden seurantaan, arviointia ja kehittämistä.

Tätä toimenpideosiota on mahdollista revisioida eli tarkastella ja tarvittaessa päivittää vuosittain. Yleisenä läpileikkävänä tavoitteena ja toimenpiteenä on yhdenmukaistaa ja kehittää ohjelmatyötä sekä tiedolla johtamista. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, suunnitelmaa toteuttavat toimenpiteet, ohjelmat sekä raportointi ovat osa kehittämiskokonaisuutta.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimenpideosio sisältää:

☒ Hyvinvointia edistäviä erillisohjelmia ja niihin sisältyviä käytännön toimenpiteitä. Ohjelmiin on kuvattu ja kirjattu konkreettiset teot, joilla edistetään päämäärien toteuttamista kunkin kohderyhmän tai aihealueen kokonaisuudessa. Ohjelmat voivat edistää ja läpileikata useaa hyvinvointita-

voitetta. Tähän toimenpideosioon ohjelmat on sijoitettu ensisijaisuuden mukaisesti.

☒ Strategiset hyvinvoinnin edistämisen painopisteet, jotka ovat osa vuosittaista talousarvion laadintaa. Painopisteet ovat valittuja toimenpiteitä ja toimintaperiaatteita ja ne on hyväksytty toimielimissä osana talousarviokäsittelyä. Strategiset painopisteet löytyvät toimielimittäin talousarvion käyttötalousosaan.

Linkki Rovaniemen kaupunkistrategiaan: <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=ddf4079d-0b62-4226-ac4f-41421509f8e3>

Rovaniemen Kaupunkistrategia 2030

Strategiaan on kirjattu pidemmän aikavälin strateginen suunnitelma siitä, mitä ja miten lasten ja nuorten turvallista kasvua sekä koulutusta kaupungissamme edistetään (s.12, tulokortti s.10)

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen on valittu hyvinvoinnin edistämisen vuoden 2023 erityiseksi poikkialinnolliseksi kehittämiskohteeksi.

Talousarvioon kirjattuina strategisina painopisteinä tulemme edistämään tavoitetta toimenpitein, joilla:

- Tuetaan nuorten siirtymistä ja kiinnittymistä toiselta asteelta työelämään
- Parannetaan koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelujen yhteistyötä ja saatavuuden ennakoitua
- Edistetään lasten ja nuorten mahdollisuuksia harrastuksiin ja uusiin kokemuksiin
- Tuetaan elämänhallintataitoja
- Edistetään turvallisuuden tunnetta
- Luodaan turvallisia yhteyksiä kouluun ja harrastuksiin
- Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen on koko kaupungin hyvinvoinnin teemavuosi

Keskeisimpiä lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen edistämistä toteuttavia ohjelmia:

☒ Lasten Rovaniemi –lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025

Suunnitelmassa linjataan keskeisiä moniammatillisia ja -alaisia valintoja vuosille 2021-2025 ja esitetään toimenpiteitä lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi Rovaniemellä.

Suunnitelma sisältää kuusi tavoitetta ja näille yhteensä 34 toimenpidettä, joiden toteutumista seurataan ja arvioidaan järjestelmällisesti osana kaupungin vuosittaista hyvinvointi- ja turvallisuuskertomusta.

Vuonna 2023 Lasten Rovaniemi- toimenpideohjelman toteutumista seurataan Lapsi- ja nuorisopoliittisessa ohjausryhmässä toimintavuoden aikana työryhmätyöskentelyn muodossa.

Linkki ohjelmaan: <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=94d28436-5b1c-4b6f-b19e-123d31f182eb>

☒ Varhaiskasvatussuunnitelma

Suunnitelma määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämistä.

Suunnitelma sisältää varhaiskasvatuksen perusteet, lapsen varhaiskasvatussuunnitelman, tehtävät ja yleiset tavoitteet, toimintakulttuurin, pedagogisen toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen, lapsen tuen, vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen perustuvan varhaiskasva-

tuksen, toiminnan arvioinnin ja kehittämisen.

Linkki suunnitelmaan <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=bedc83ba-e827-4ee5-870c-caf8357515fa>

☒ Esiopetussuunnitelma

Suunnitelmassa linjataan esiopetuksen kasvatus- ja opetus-työn, kasvun ja oppimisen tuen, oppilashuollon, huoltajien ja esiopetuksen yhteistyön sekä esiopetuksen muun toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta.

Suunnitelma määrittelee, tukee ja ohjaa esiopetuksen järjestämistä kaikissa esiopetusta antavissa yksiköissä. Lisäksi jokainen esiopetusyksikkö tekee toimintavuotta varten vuosisuunnitelman, johon kirjataan yksikkökohtaiset tarkennukset.

Linkki suunnitelmaan <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=4ed64f05-efdf-4655-b0c7-d6caba8f460f>

☒ Perusopetussuunnitelma ja koulutuspalveluiden toimintasuunnitelma 2020-2025

Perusopetussuunnitelma on laaja kokonaisuus perusopetuksesta, joka sisältää mm. periaatteet, järjestämisen, yhteistyön, toimintamalleista, tukevasta toiminnasta sekä keskeisistä linjauksista.

Koulutuspalveluiden toimintasuunnitelma sisältää periaatteet siitä, mitä toimintoja painotetaan ja mihin kehittämistyössä panostetaan koulutuspalveluissa tulevina vuosina. toimintasuunnitelman tarkoitus on tukea oppimista, taata hyvinvointia mm. osaamisen kautta sekä kehittää johtamista. Suunnitelma sisältää kaikilla kouluilla käytössä olevan yhtenevän tietokartan, toimintasuunnitelman ja käytännön toimenpiteet.

Linkki perusopetussuunnitelmaan <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=562870ad-48f7-4d5c-8f84-fca981e393ed>

Linkki toimintasuunnitelmaan <https://www.ulapland.fi/loader.aspx?id=91a30406-d3cd-4c38-a0f8-fb51bb8343ea>

- **Oppilashuoltoyhteistyö.** Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa liittyen oppilashuoltoon. Käytännön toimenpiteenä perustetaan yhteinen oppilashuolto- ja opiskelijahuoltotyöryhmä.
- **Perheohjaus.** Yhteistyön rakentaminen neuvolan ja varhaiskasvatuksen varhaisen tuen perheohjaukseen. Pilotoidaan toimintamalli kahdella eri alueella vanhempien ohjaukseen, tukeen ja neuvontaan perheen muuttuneessa elämäntilanteessa odotuksen, syntymän ja lapsen ensimmäisen ikävuoden aikana. Perheiden oman selviytymisen tukeminen sekä tuen rakentaminen kotihoidosta varhaiskasvatukseen.
- **Palveluverkko** Pitkän aikavälin suunnitteluun perustetaan palveluverkkotyöryhmä (sivistyksen toimiala, kaavoitus ja yhdyskuntatekniikka). Työryhmä tulee koontumaan kolme kertaa vuoden aikana kartoittamaan tulevia palveluverkkotarpeita ja nykyverkon riittävyttä. Varhaiskasvatuksessa otetaan lisäksi käyttöön simulaatio-työkalu, jolla helpotetaan sekä palveluverkko- että henkilöstösuunnittelua.

Vastuutaho koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut, Yhteistyö: kaavoitus, yhdyskuntateknika hyvinvointialueen eri lasten-, nuorten- ja perheiden palvelut

Oppilashuoltoyhteistyö
Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tapaamisten välillä tehdään toimenpiteiden seuranta. Seuranta toteutetaan muun muassa erityisen tuen oppilasmäärän tilastoinnin kautta.

Perheohjaus

Mittarina asiakasperheiden määrä ja käyntikerrat.

Palveluverkko

työryhmän kokoontuminen 3 kertaa talousarviovuoden aikana. Mittarina eri palvelualueilla vuosittain tehtävä palvelutarpeen asiakaskysely.

- **Harrastamisen Suomen Malli:** tukee lasten ja nuorten harrastustoimintaa sekä edistää nuorten turvallista kasvua ja tasa-arvoa
- **Lukuitu -toimintamalli:** tukee ja edistää perheiden ja alle kouluikäisten lasten lukemisharrastusta. Toteutetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen, neuvolan ja kirjaston kanssa.
- **Taidetestaajat:** tarjoaa kaikille kahdeksaslukukalaisille ja heidän opettajilleen 1–2 vierailua lukuvuodessa korkealaatuisen taiteen pariin. Toiminnan ydintavoitteena on tarjota nuorille ikimuistoisia taide-elämyksiä ja työkaluja muodostaa kokemuksestaan perusteltu mielipide.
- **Huppari-toiminta:** mahdollisuus kokeilla uusia liikuntamuotoja ohjatusti; maksutonta toimintaa 4.-6.-luokkalaisille kahdella koululla

Vastuutahoina vapaa-ajanpalvelut (nuoris-, liikunta-, ja kulttuuripalvelut) sekä koulutuspalvelut. Yhteistyö: hyvinvointialue neuvola, varhaiskasvatus- ja koulupalvelut, yhdistykset ja järjestöt

Harrastamisen suomen malli: kerhojen määrän tavoitteena on 120 kerhoa viikossa

Lukuitu-toiminnan mittarina satutuokiot varhaiskasvatusryhmille: lähtötaso 38, tavoitetaso 40

Taidetestaajat: ylläpidetään toimintamallin asiakaskunnan tavoitavuus 100%:ssa.

Huppari-toiminta: kaksi viikottaista tilaisuutta

- **Nuorten työpajatoiminta:** suunnattu erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille tarjoten työllisyyspalvelujen ja työllisyyden kuntakokeilun asiakkaille työkokeilu- ja palkkatukityöllistämisen paikkoja. Työpaja toimii myös vaihtoehtoisena oppimisympäristönä ja siellä mahdollista suorittaa myös Tuvan opintokokonaisuuksia
- **Etsivä nuorisotyö:** Etsivä nuorisotyö auttaa, neuvoa ja ohjaa nuoria heidän elämäänsä liittyvissä haasteissa. Niitä voi tulla esimerkiksi, jos jää ilman opiskelupaikkaa tai työtä, tai kun on rahavaikeuksia. Etsivän nuorisotyön lähtökohtana ovat nuoren itse asettamat tavoitteet, joiden saavuttamisessa etsivä nuorisotyöntekijä tukee nuorta. Nuori voi saada yksilöohjausta ja osallistua ryhmätoimintaan.
- **Hyvinvoinnin vuosikello:** Vuosikelloon sisältyvillä hyvän mielen tunneilla koko koulu harjoittelee kuukausittain vaihtuvien teemojen mukaisesti mielen hyvinvointiin, sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja elämänhallintaan liittyviä taitoja.

Vastuutahoina nuorisopalvelut, koulutuspalvelut sekä työllisyyspalvelut, Yhteistyö: hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöpalvelut, poliisi, eri järjestöt

Nuorten työpajatoiminta: osallistujamäärät: lähtötaso 36 osallistujaa vuodessa on maksimipaikkamäärä, tavoitteena on saada maksimimäärä täyteen 2023.

Etsivä nuorisotyö:

asiakasmäärät: Lähtötaso toimintakaudelle 2022 261 asiakasta, ja tavoite 2023 285 asiakasta.

Hyvinvoinnin vuosikello:

vuosikellon mukaisia oppitunteja järjestetään kaikissa peruskouluissa.

kaupunkistrategian talousarvion hyvinvointitavoitetta toteuttavat toimenpidenostot:	Tavoitemittari(t)
• Kiusaamisen ehkäisy ja Someturvan lanseeraaminen. Painopisteenä on haastavimpiin kiusaamistapauksiin puuttuminen ja niiden ratkaisu. • Walk-in-talk-toiminnan kehittäminen ja seuranta ja yhteisten tapahtumien järjestäminen: Walk in Talk -keskustelutuki on kertaluontoista, luottamuksellista ja maksutonta eikä siihen tarvitse varata aikaa, vaan nuori voi sananmukaisesti kävellä vain sisään nuorten infopiste Poppariin ja saada keskusteluapua. Vastuutahona sivistyksen toimala (koulupalvelut, nuorisopalvelut)	Someturvan käyttäjien määrät. - Lisäksi kouluterveyskyselyn tulosten seuranta kahden vuoden välein. Seuraavan kerran 2024. Walk in talk-kävijämäärien tilastointi
• Oppilaitokset ovat kumppaneina mukana työllisyyspalvelujen toiminnassa. Järjestämme yksilöllisiä kohtaamisia sekä rekrytointitapahtumia yhdessä oppilaitosten ja työnantajien kanssa • Kaupunkikonsernin eri yksiköt; nuorten kesätyösetelit, sekä kesätyöllistäminen kaupungin eri yksiköihin • Tuetaan nuorten kesäyrittäjyyttä Vastuutahona Elinkeino- ja työllisyyspalvelut, Yhteistyö: oppilaitokset, yritykset, kaupunkikonsernin eri yksiköt	Yhteistyö mallin laatiminen työllisyyspalveluiden, oppilaitosten ja työelämän yhteistyön tiivistämiseksi vuoden 2023 loppuun mennessä.
• Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi on koko kaupungin yhteinen hyvinvoinnin edistämisen teema vuonna 2023. Valittuun ilmiöön vaikutetaan koordinoitusti laaja-alaisella yhteistyöllä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen työssä. Vastuutahona konsernihallinto (päätoksenteon ja johdon palvelut), yhteistyö; viestintä-osallisuus ja markkinointiyksikkö, organisaation eri yksiköt, hyvinvointialue, eri järjestöt, oppilaitokset, muut viranomaistahot.	Teemavuoden vuosikellon kokonaisuutta on kehitetty ja pilotoitu Kartoitettu kokonaisuus onko lasten ja nuorten kasvua ja koulutusta koskevissa ohjelmissa huomioitu mielen hyvinvoinnin edistäminen kyllä/ei
• Luodaan turvallisia yhteyksiä kouluun ja harrastuksiin kävelyn ja pyöräilyn kehittämishankkeen kautta. Ohjelman laadintavastuu tekniset palvelut	kävelyn ja pyöräilyn kehittämishankkeen laaditaan

Rovaniemen Kaupunkistrategia 2030

Strategiaan on kirjattu pidemmän aikavälin strateginen suunnitelma siitä, mitä ja miten tuemme yhteisöllisyyttä, kuuntelemme yhteisöjä, kuntalaisia, sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä (s.12, tulokortti s.9)

Talousarvion strategisena painopisteenä tulemme edistämään tavoitetta toimenpitein, joilla:

- Ikäihmisten yhteisöllisyyttä vahvistetaan
- Kuntalaisten ja yhteisöjen osallisuutta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia kaupungin toimintaan ja yhdessä tekemiseen parannetaan
- Sivistyksen toimiala on valinnut koko toimialaa koskevaksi läpileikkaavaksi toimintatavaksi ”yhdessä tekevä” -toimintaperiaatteen.

Keskeisimpiä yhteisöllisyyttä edistäviä ohjelmia:

☒ Rovaniemen kulttuuriohjelma 2021-2025

Kulttuuriohjelma antaa yhteisen suunnan sille, miten Rovaniemi esittäytyy kulttuurikaupunkina ja miten kulttuuria tuotetaan tulevaisuudessa.

Tavoitteena on luoda entistä paremmat mahdollisuudet kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen muun muassa tuomalla yhteen kulttuuritoimijoita ja nostamalla esiin kulttuurin luomia vetovoimatekijöitä.

Kaupunkilaisten ja ammattilaisten avulla syntyivät kulttuuriohjelman visio ja sen toteutumista ohjaavat teemat (5) sekä kulttuurilupaukset, joita on yhteensä kahdeksan.

Linkki ohjelmaan: <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=3ed7161b-4719-427e-a4dd-0e6dd2dc9fa4>

☒ Hyvää elämää ikääntyneenä -ikäihmisten hyvinvointiohjelma

Suunnitelman tarkoituksena on turvata ikääntyneen väestön hyvinvointi. Suunnitelma otetaan huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön aseman ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa ja kuntalaissa tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa.

Suunnitelma sisältää kuvauksen ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilasta, asuin- ja elinympäristöstä, yhteistyönjärjestämisestä, ikäihmisten palvelujen nykytilasta ja palvelurakenteesta, sekä tavoitteet (5kpl) ja nille toimenpiteet (48kpl) ikäihmisten hyvinvointipalvelujen kehittämiseksi, sekä suunnitelman toteuttamisen ja seurannan.

Linkki ohjelmaan: <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=9e52b70d-db10-4f1f-8145-6d30dbfea41a>

☒ Rovaniemen kaupungin avustusperiaatteet

Kaupungin avustuksilla tuetaan 3. sektorin ja vapaan kentän yhteisöllisyyttä edistävää työtä. Avustusperiaatteet sisältävät ohjeet avustusten soveltamisesta, yleisistä avustusperiaatteista, avustusehdoista, sekä avustusprosessista. Avustusperiaatteissa on myös kuvaus erilaisista avustuskohdeista ja -tavoista.

Avustuksilla edistetään yhteisöllistä toimintaa kaupungissamme kulttuurin, liikunnan, nuorisotyön, urheiluseurojen, kylä- ja asukastoiminnan, sekä muiden kaupungin omaa toimintaa tukevien toiminta-avustusten ja kumppanuussopimusten avulla.

Linkki avustusperiaatteisiin: <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=b19f83b1-e112-4f4a-9d52-cc80485cfbb8>

Valmistelussa olevat ohjelmat:

Osallisuusohjelma

Rovaniemen kaupunkistrategian hyvinvointitavoitetta toteuttavat toimenpidenostot:	Tavoitemittari(t)
Edistetään ikäihmisten kulttuurihyvinvointia kulttuurisen vanhustyön keinoin. Etsivä kulttuurinen vanhustyö-hanke ennakoi SOTE-uudistuksen vaikutuksia etsivään kulttuuriseen vanhustyöhön sekä vahvistaa hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa tehtävää yhdyspintatyötä. Hankkeessa kokeillaan etsivän kulttuurisen vanhustyön toimintamallia yhdessä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa. Kokeilun yhteyteen rakennetaan arviointikehikko jonka avulla voidaan mitata toiminnan tuloksia ja vaikutuksia. Vastuutaho Vapaa-ajan palvelut (kulttuuripalvelut), Yhteistyössä: hyvinvointialue ikäihmisten palvelut ja järjestöt	Kulttuurinen vanhustyö ähtötaso 203 tapahtumaa ikäihmisille ja 5300 osallistujaa; tavoitetaso 220 tapahtumaa ja 5500 osallistujaa. Etsivän kulttuurisen vanhustyön toimintamallia on kokeiltu 2 etäryhmän ja 3 lähiryhmän kanssa. Arviointityö antaa tietoa toiminnan vaikutuksista.
vapaa-ajan palveluissa järjestetään osallisuutta ja vuorovaikutusta edistäviä tapahtumia yksiköittäin (kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut) vähintään kaksi kertaa vuodessa, sekä näistä syntyneitä toimenpide-ehdotuksia seurataan. Eri ikäisille kaupunkilaisille tarjotaan matalan kynnyksen taide- ja kulttuuritapahtumia. Järjestetään kulttuurikahveja ja kulttuurifoorumi, joissa taiteilijat, harrastajat sekä taide- ja kulttuurialan yhteisöt pääsevät keskustelemaan kulttuurin ajankohtaisista aiheista. Vastuutaho vapaa-ajan palvelut, yhteistyössä: taiteilijat, yhteisöt, yhdistykset	Vapaa-ajanpalveluiden tapahtumien osallistujamäärien ja toteutettujen tapahtumien seuranta, sähköisten kyselyiden ja osallistamistapojen edelleenkehittäminen (esim. kirjaston palaute- ja osallistamiskanava)
Laaditaan osallisuusohjelma (viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelma) sekä otetaan käyttöön osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja uusia digitaalisia ratkaisuja osallisuuden tueksi. Vastuutaho viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut. yhteistyössä; organisaation eri yksiköt ja toimielimet	Osallisuusohjelma laadittu ja keskeisimmät kehittämis-kohteet tunnistettu. Erityisryhmien osallistumismahdollisuudet otetaan huomioon erityisesti heitä koskevien asioiden valmistelussa - toteutunut (kyllä/ei). Varhaisen avoimen yhteistyön toimintamalli (VAY) määrä, järjestettyjen henkilöstökoulutusten määrä, eri toimialojen ja palvelualueiden osallisuutta tukevien tilaisuuksien/kampanjoiden/kyselyiden määrä.

Rovaniemen Kaupunkistrategia 2030

Strategiaan on kirjattu pidemmän aikavälin strategiset suunnitelmat siitä, mitä ja miten kavennamme hyvinvointi- ja terveysteroja, sekä edistämme terveellisiä elintapoja (s. 12, tulokortti s.7-8)

Talousarvioon kirjattuina strategisina painopisteinä tulemme edistämään tavoitetta toimenpitein, joilla:

- Luodaan yhdenvertaisempia mahdollisuuksia liikuntaan ja kulttuuriin
- Edistetään esteettömien, saavutettavien ja toimivien ympäristöjä
- Vahvistetaan kokonaisvaltaista elintapaohjausta
- Innostetaan lisää asiakkaita mukaan ohjattuun liikuntaan
- Edistetään arkiliikuntaympäristön toimivuutta kaikille kuntalaisille
- Tarjotaan terveellisiä ja maistuvia aterioita

Keskeisimpiä ohjelmia, jotka kaventavat hyvinvointieroja ja edistävät terveellisiä elintapoja:

Kotouttamisohjelma 2019-2024

Kotouttamisohjelmassa kuvataan maahanmuuttajien kotouttamistyön tavoitteet, työnjako, välineet, toimintamallit ja resurssit Rovaniemen kaupungissa. Ohjelman tarkoituksena on edistää ulkomailta Rovaniemelle muuttaneiden uusien kuntalaisten kotoutumista ja monialaista yhteistyötä.

Ohjelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Rovaniemen kaupungin kotouttamisohjelma on laadittu vuosille 2018-2024. Maahanmuuttajien kotoutumisen kehittämistyöryhmä päivittää parhaillaan ohjelmaa ja päivitystyö valmistuu helmikuussa 2023. Päivityksessä huomioidaan Lapin ELY-keskuksen johdolla joulukuussa 2022 julkaistava Lapin maahanmuuttostrategia.

Linkki ohjelmaan: <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=719629fc-4e53-4166-9574-1da04e53ebbb>

Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelma

Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman tavoitteena on edistää kaupunkilaisten liikkumista kävellen ja pyöräillen. Omin voimin arjessa liikkuminen tuo mukanaan merkittäviä terveyshyötyjä ja on sekä päästötöntä että melutonta. Kävely ja pyöräily ovat edullisia kulkumuotoja sekä liikkujalle itselleen että yhteiskunnalle. Kaupungin eri toimintojen saavutettavuus jalan ja pyörällä edistää liikkumisen tasa-arvoa.

Kestävän liikkumisen kokonaisvaltainen edistäminen vaatii kaupungilta palveluiden saavutettavuuden kehittämistä siten, että ne ovat yhä enemmän saavutettavissa kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä. Tähän voidaan vaikuttaa palveluverkon, maankäytön ja väylästä kestäviä liikkuumuotoja suosivalla suunnittelulla ja toteutuksella.

Liikenneympäristön laatua voidaan parantaa ja turvallisuutta lisätä varaamalla katutilasta aiempaa suurempi osa jalkakäytölle ja pyöräilylle sekä huolehtimalla väylien hyvästä kunnosta, myös talvisaikaan. Liikkuuympäristön laatua on myös kaikkia käyttäjiä palvelevaa esteettömyys ja riittävän alhaiset nopeusrajoitukset, jotka lisäävät liikkumisen turvallisuutta ja liikkuuympäristön viihtyisyyttä.

Liikkuuympäristöön liittyvien toimenpiteiden lisäksi tarvitaan viisaan liikkumisen ohjausta, opastusta ja markkinointia kaikille kaupunkilaisille. Tähän työhön kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelma tarjoaa tietoa ja työkaluja kaikille kaupungin organisaatioissa toimiville ja asukkaille.

Linkki ohjelmaan: <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=cc06b082-3bf6-4aa1-b15c-4f30ad5fcd6a>

Valmistelussa olevat ohjelmat

Rovaniemi Liikkuu - Rovaniemen kaupungin liikuntaohjelma 2030

VISIO 2030: Rovaniemellä on Suomen monipuolisimmat liikuntamahdollisuudet.

MISSIO: Kuntalaisten fyysisen aktiivisuuden lisääminen ja liikunnan harrastamisen tukeminen

KESEKISET LINJAUKSET: Rovaniemen kaupunki luo monipuoliset mahdollisuudet arkiliikkuemiselle, liikunnan harrastamiselle ja urheilulle. Tavoitteet liikunnan lisäämisestä ja liikuntamahdollisuuksien kehittämisestä kirjataan kaikkia toimialoja ohjaaviin asiakirjoihin.

Liikkuu-vaikutusten arviointi saatetaan osaksi vaikutusarviointia kaikkien kunnan päätöksentekoon (ennakkovaikutusten arviointi). Kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien edistämisen tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä. Keskitetään nykyistä enemmän liian vähän liikkuvien kuntalaisten aktivointiin.

Pyritään lisäämään Liikuntapalvelujen resursseja (määrärahat, henkilöresurssit). Kaupungin oma liikuntapaikkarakentaminen keskittyy laajojen käyttäjäryhmien tarpeisiin tarkoitettujen liikuntapaikkojen rakentamiseen (mahdollisuus valtionavustuksiin). Huippu-urheilun tukimuodot erotetaan kuntalaisten liikuntaedellytysten rahoituksesta.

Tarkemmat toimintasuunnitelmat valmistuvat joulukuussa 2022.

Yhdenvertaisuussuunnitelma

Suunnitelmalla edistetään kaikkien toiminnassa mukana olevien henkilöiden eli palveluiden käyttäjien yhdenvertaisuutta. Suunnitelmassa kuvataan yhdenvertaisuuden kokonaisuutta, nykytilaa ja kohderyhmiä, sekä määrittellään tavoitteet ja toimenpiteet yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Suunnitelma laaditaan 2022-2023.

⊗Ehkäisevän päihdetyön ohjelma

Ehkäisevä päihdetyö pyrkii ehkäisemään ja vähentämään alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden, huumausain-
eiden sekä päihtymiseen käytettävien lääkkeiden käyttöä ja
rahapelaamista. Samalla vähennetään niistä aiheutuvia
terveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia haittoja, joita koi-
tuu niin yksilölle, yhteisölle kuin yhteiskunnallekin.

Työtä tehdään vahvistamalla suojaavia tekijöitä ja poista-
malla ja vähentämällä riskitekijöiden vaikutusta. Tavoit-
teena on myös lisätä tietoa ja vaikuttaa suotuisasti asen-
teisiin sekä riippuvuusongelmaisten ihmisten pe-
rusoikeuksien toteutumiseen.

Ehkäisevää päihdetyötä ohjaa ehkäisevän päihdetyön
suunnitelma. Rovaniemen kaupunki on perustanut
poikkihallinnollisen ehkäisevän päihdetyön verkoston, joka

laatii vuoden 2023 aikana kaupungille ehkäisevän
päihdetyön suunnitelman.

Suunnitelman laatimisen myötä kunnassa tehtävä
ehkäisevä päihdetyö ja menetelmien osaaminen lisääntyy
ja vahvistuu kattaen kaikki ikä- ja kohderyhmät. Ehkäisevää
työtä tekevien tahojen tehtävät tulee myös sovittaa yhteen
ja kaupungin toimialojen lisäksi tärkeimpiä sidosryhmiä
ovat poliisi, alkoholi- ja tupakkalakien noudattamisen val-
vonta, elinkeinoelämä ja järjestöt sekä Lapin hyvinvoin-
tialue.

⊗Kaupungin vihersuunnitelma

Luodaan edellytyksiä lasten ja nuorten turvallisel-
le kasvulle rakentamalla esteetöntä, virikkeellistä ja turvallis-
ta kaupunkiympäristöä.

Rovaniemen kaupunkistrategian hyvinvointitavoitetta toteuttavat toimenpidenostot:

- **Kaikukortti:** Kaikukortti on tarkoitettu tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville henkilöille ja perheille, jotka ovat asiakkaana Rovaniemen kaupungin perusturvan palveluissa tai muussa Kaikukorttia jakavassa yksikössä ja yhteisössä. Kortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja kulttuuri- ja urheilutapahtumiin, kulttuuri- ja liikuntapaikoihin, sekä kurssipaikkoja Rovaniemen kansalaisopiston kursseille.
- **Intoa taiteesta** taidemuseon digitaaliset etäpalvelut osana kuntouttavaa toimintaa. Hanke edesauttaa työelämän ulkopuolella olevien ryhmien hyvinvointia ja lisää aktiivisuutta omassa elämässä taiteen avulla. Taidemuseon koordinoima yhteistyöhanke kulttuuritoimen ja nuorisopalveluiden kanssa.

Vastuutaho vapaa-ajan palvelut (kulttuuripalvelut, taidemuseo, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut)

- peruskorjataan ja lisätään lähiliikuntareittejä. Toimenpiteillä parannetaan erityisesti nykyisten reittien esteettömyyttä ja turvallisuutta, jotta kaikki käyttäjäryhmät voivat nauttia ulkoilusta esimerkiksi metsäluonnossa
- Ohjataan kulkemista vahvistetuille ja rakennetuille poluille.

Vastuutaho tekniset palvelut

- pääkirjastolle esteettömyysarviointi
- taidemuseosta tehdään autismiystävällinen
- Kirjaston e-kokoelma ja e-kokoelmien jatkuva kehittäminen, neuvonta, opastus ja digi-
tuki. E-kokoelmaa kehitetään valmistelemalla liittymistä kuntien valmisteilla olevaan yhteiseen e-kirjastoon

Vastuutaho vapaa-ajan palvelut (kirjastopalvelut, taidemuseo)

- Rovaniemi liikkeelle-hanke poikkipalvelualueellisena hankkeena. Tavoitteena on luoda Rovaniemen kaupunkiin poikkihallinnollinen ja monialainen malli kuntalaisten liikunnallisen aktiivisuuden ja terveellisten elämäntapojen edistämiseksi. Hanke sisältää liikunta-
neuvonnan, liikunnan palveluohjauksen ja elintapaohjauksen prosessien kehittämisen.

Vastuutaho vapaa-ajanpalvelut (liikuntapalvelut) yhteistyössä; organisaation eri palvelu-
alueet, hyvinvointialue terveys- ja sosiaalipalvelut

Tavoitemittari(t)

Kaikukortti: käyttöasteen seuranta: Käyttöasteeksi tavoitellaan yli 50% ja kaksi uutta toimijaa sisällöntarjoajaksi.

Intoa taiteesta: Tavoitteena 150 osallistujaa. Tavoitemittarina henkilötietoseurantalomake.

Luontopolut ja reitit: Toteutuneet metrimäärät / kappaleet

Kulttuuritilat: arviointi ja taidemuseon muutos on toteutettu

Kirjaston e-kokoelma: E-kirjojen lisenssien määrän tavoitetaso 5000 kpl ja lainauksia 9600kpl /kk.

Liikuntaneuvonnan asiakkaat, lähtötaso 25 hlöä, tavoitetaso 40 hlöä

- Ohjatun liikunnan ja tilavarausten määrää lisätään tiedotuksen ja viestinnän avulla.

Vastuutaho: Vapaa-ajanpalvelut (liikuntapalvelut) yhteistyössä viestintä, osallisuus ja markkinointiyksikkö

Lähtötaso ohjatulle liikunnalle 42.000 kävijää, tavoite 50.000 kävijää. Liikuntatilojen varausmäärän lähtötaso 58.000 varausta, tavoitetaso 60.000 varausta

- Kemijoen rannan rakentaminen Linaanrannassa investointiohjelman mukaisesti. Rakennetaan esteettömiä reittejä ja lähiliikuntapaikkoja eri ikäisten kuntalaisten arkiliikunnan edistämiseksi (pyöräkatu, baana, venesatama, puistot).

Vastuutaho yhdyskuntatekniikka

Investointien toteutuminen

- Kuntalaisten hyvinvointia edistetään tarjoamalla terveellisiä ravitsemussuositusten ja kriteerien mukaisia aterioita. Osallistutaan ruokakasvatusta edistäviin hankkeisiin.

Vastuutaho ruoka- ja puhtauspalvelut

Sydänmerkin osuus % ruokalistan ruokalajeista selvitetään - Asiakaskysely vuoden 2022 ruokalistauudistuksen onnistumisesta lapsille ja nuorille keväällä 2023